

FEJÉRMEGYEI NAPLO

POLITIKAI, TARSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI KOZLÖNY.

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“, a vobis institutum ad caeterarum partium proposita promovenda. id equidem probamus libenter. (Az általatok a katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseltük.)

XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhoz. 1895. márc. 6-án.

Megjelen hetenkint 2-szer: szombaton este.	Előfizethető a kiadóhivatalban és minden megyei postahivatalnál.	Feloldó szerkesztő: BARABÁS ALBERT.	Előfizetési ár: Egész évre 5 frt — kr. Félévre 2 frt 50 kr. Negyedévre 1 frt 25 kr. Egyes szám ára 5 kr.	A 80 helyre osztott oldal helyenkint 50 kr. Bélyegilleték külön 20 kr. Nyitlító sorokat 50 kr. Többeszi- hirdetéseknek engedély.
Kéziratok nem adóznak vissza.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Székesfejérvár, szt.-István-tér 1.			

Frigyesi Adolf.

Ismerik önök, tisztelt olvasóink, ezt a nevet, vagy ennek a névnek a viselőjét?

Mi nem ösmerjük és bevalljuk pironkodás nélkül, hogy mindaddig nem tudtunk felőle, míg föl nem fődöttük a hivatalos lapban a kitüntettek között. Nemesseget kapott, ráczalmási előnévvel.

Ráczalmási Frigyesi Adolf urnak tehát nem közönséges férfinak kell lennie. Demokrata államban, a minő Magyarország, nem osztogatják csak úgy derűborura a kutyaóbrt. Hajdanta meg lehetett szerezni pár meszely vérhullatással a csataterén, manapság azonban hábörn esetén mindenki kötelességszerűleg hullatja a vért, s a személyes vitézség nem honoráltatik. A demokrata magyar állam nagy érdemeket és kiváló szolgálatokat igényel ama gyermekétől, ki nemességet óhajt magának és törvényes leszármazóinak.

Tehát kétségtelen, hogy ráczalmási Frigyesi Adolf ur kiváló férfi, mi és önök, tisztelt olvasók pedig, kik eddig mit sem tudtunk felőle, haszontalan negligens emberek vagyunk. Illik, hogy tudatlanságunk miatt szégyenkezzünk és egyuttal elismeréssel tekintsünk Bánffy Dezső kormányára, mely a véka alatt is felfödözi a világosságot.

De úgy rémlik nekünk, hogy a hivatalos lap némi mulasztást követett el. Talán három, két vagy egy sorocskában oda tehetette volna, hogy az új nemes, — a nyilvánosság kizárásával ugyan, — de ezt és ezt a jeles dolgot művelte. A hivatalos lap azonban nem kommentálta egyetlen kitüntettnek az érdemeit sem. Az olvasók közönségre bizta kitalálását annak, hogy melyik ur miért részesült a király különös kegyében. És a közönség a másfél száz nevet átböngészve, itt-ott fejcsóválva ugyan, de megtudta adni a magyarázatot.

Igy például tudjuk, hogy Schusztér Konstantin püspök minden jövedelmét jótékony czélokra adja; Semsey Andor páratlan Maecenása a tudományoknak;

Bubics Zsigmond püspök pártfogója a művészetnek; Beúthy Zsolt díszé a tanári karnak és a magyar irodalomnak; Zala György mestere a vésőnek, Munkácsy és Benczur az ecsetnek. Azt is tudjuk, hogy haraszti Jellinek Henrik lóvasuti igazgató gyakran vendégeli meg a fővárosi sajtót, ugy szintén Balázs Mór, a villamos vasut igazgatója. Ha, tehát ők méltóknak találtattak a kitüntetésre, megnyugodva konstatáljuk, hogy a fővárosi sajtóban való folytonos reklamoztatás meghozza a gyümölcsöket.

De kicsoda ez a Frigyesi Adolf? A tudományoknak és művészeteknek melyik ágát műveli? Hol és mikor tett nagy alapítványokat? Avagy legalább melyik választásnál hamisította meg a választók névjegyzékét és lökette ki a néppárti szavazókat?

Érdemet kérünk, ha csak egy fikarczynit is, legyen bár ez az érdem a legpatentirozottabb liberális mázzal bevonva.

De hasztalan ostromoljuk kérdéseinkkel a bententeseket, Frigyesi Adolf úr multja, jelene és jövője felől néma hallgatás a válasz. Üstökös ő, ki egyszerre tünt fel a magyar nemeselek egén. Honnan jött, mit művelt, azt balandó megmondani nem tudja.

Azaz, hogy bocsánat! van egy férfi a Szent korona birodalmában, kimegadhatja a választ. Ez a férfi Podmaniczky Frigyes báró, valószínű belső titkos tanácsos, a szabadelvű pártkör elnöke, országgyűlési képviselő és — az Adria biztosító-társaság magyarországi vezérigazgatója. Egy eredeti öreg ur, ki soha az életében semmi nevezetést nem tett, soha tehetségnek legparányibb jelét el nem árulta és mégis a leghatalmasabb befolyású emberek egyike az országban. Ő ismeri Frigyesi Adolfot és beszélhetne felőle. De Podmaniczky Frigyes szerény ember, a ki nem szokott kérkedni felfödözéseivel, s így nem is várhatjuk, hogy közölje velünk Frigyesi Adolf megnemesíttetésének előidéző-okait.

Helyette beszélünk tehát mi és eláruljuk, hogy Frigyesi Adolf ur vezetőtitkárja annak az intézetnek, a mely Triesztben székel. Budapesten fiókot tart fenn és Podmaniczky Frigyes bárónak évenként 18,000 forintokat a fizet, kétségkívül a biztosítási térer való nagy szakértelméért. Frigyesi ur, ámbár Triesztben lakik és adóját osztrák adóhivatalnak fizeti, élénk összeköttetésben áll Magyarországgal, a meny nyiben ő utalványozza ki Podmaniczky Frigyes bárónak a semmittevésért, az az bocsánat: a biztosítási térer való nagy szakértelméért havi részletekben a 18,000 osztrák értékű forintokat.

Ily jeles tevékenységgel szemben sem Podmaniczky báró, sem a kormány, sem az állam nem maradhat hálátlan. Mi ehez képest 50 vagy 25 évi tanárkodás, egy megvényék pontos adminisztrálása, ezer és ezer betegnek meggyógyítása, avagy egyéb közhasznú munkálkodás? A kortársakat buzdítani kell a Frigyesi Adolféhoz hasonló tevékenység kitéjtésére. Hadd lássa a nemzet és a kissé keletiesen renyhe nép, hogy a valódi érdem nem marad jutalmazatlanul.

Frigyesi Adolf ur, mit óhajt Ön jutalmul? — Csak a magyar nemességet? Mily spártai szerénység! Elő hamar a kutyaóbrrel és tegyük neve elé a ráczalmási predikátumot.

Csalódik, a ki azt hiszi, hogy mi kötekedni akarunk ráczalmási Frigyesi Adolf ural. Azt nem is emlegetjük fel, hogy a recipiáltak közzé tartozik. Tőlünk lehet a legderekb ember, mert utóvégre is az asszekurálás nem megbecstelenítő foglalkozás. Hogy magyar nemességet kapott, arról sem tehet. Bolond lett volna, ha el nem fogadja, a mikor megkínálják vele. Egy kissé rossz társaságba jut ugyan az új nemeselek közt, de viszont kárpótlást találhat a régielek közt. Triesztben kétségkívül imponálni fog az új névjegy: „Adolf Frigyesi von Rácz-Álmás“ és ha

Mai lapunk 8 oldal.

eddig csak „wohlgeboren“ volt a títulusa, most megadják neki a „hochwohlgeboren“-t. Viselje békével és legyen rajta, hogy Podmaniczky Frigyes bárónak a fizetése, a biztositási téren való szakértelméért, emeltessék föl mihamarabb néhány ezer forinttal.

De szavunk van a liberális kormányhoz és Bánffy Dezső báróhoz, kinek fölterjesztésére írta alá alkotmányos királyunk a kitüntetések.

A Frigyesi Adolf megnevesítése alapján szemébe mondjuk ennek a kegyelmes urnak és környezetének, hogy a mit ők művelnek, az legyenyhébb szóval kifejezve: disznóság.

(b. a.)

BELFÖLD.

— A kongrua összeírása ma kezdődött meg az országban. Mint olvasóink emlékezni fognak, a papi javadalmak összeírása a püspöki kar hozzájárulásával rendeltetett el, s így bizonyos várható, hogy pontos és hű kimutatás fog készülni a beneficiumokról.

— Gróf Apponyi a királynál. Gróf Apponyi Albertet ő felsége csütörtökön kihallgatáson fogadta. Politikai körökben élénken kommentálták és különféle kombinációkat fűztek ehhez a kihallgatáshoz, a melynek eseményei felül még gr. Apponyi Albert legszűkebb baráti körébe sem szivárogtak ki értesítések.

— A stomfai választás ügye megint szóba került a képviselőházban. Ugyanis Sina Ferencz interpellációjára Perczel Dezső belügyminiszter pénteken adta meg a választ, s a mint előrelátható volt, semminemű jogsértést elismerni nem akart, sőt megdicsőítette a baszkodói tisztviselőket. Sina megdöbbenéssel utasította vissza a feleletet, de a szolgáléktű többség tudomásul vette.

— Közigazgatási tisztviselők kedvezményes vasúti jegyei. A belügyi és kereskedelmi minisztérium kebelében most tolynak a tárgyalások, a közigazgatási tisztviselők javára

a jövő január 1-től kiszolgáltatandó és kedvezményes vasúti utasára jogosító igazolványok kiszolgáltatása ügyében. Értésülésünk szerint: a közigazgatási tisztviselők ugyanazon kedvezményekben fognak részesülni, mint a milyenneket az állami tisztviselők már élveznek.

Üres püspöki székek.

Nem először foglalkozunk már ezzel a témával, s a hogy a körülményekből ítélhetni, ezuttal nem is utoljára.

A rozsnói és pécsi püspöki székről van szó. Mind a kettő régóta gazdátlan s máig sem gondoskodott a kormány betöltésükről.

Az ezredvése ünnepek előtt azt hittük, ennek a kérdésnek a megoldása is a millenárius meglepetések közé fog tartozni. S erre a föltevésre a kormány is okot adott. Mig az újságok a mult télen csak ugy pengették a két püspök kinevezését, mint a legközelebbi jövőnd titkát, a félhivatalos szócső mindég módot talált arra, hogy a vérmes reményeket némileg megsoványítsa. Mikor azonban az a kombináció kapott szárnyra, hogy a kinevezéseket az ezredévi ünnepek napjain publikálják, az országos öröm nevelésére: a kormány kövén nyomtatott értesítők elhallgattak, hogy a számítás alapját mintegy megerősítsék.

Ez sikerült is. Kétkelkenni se mert senki abban, hogy a püspöki kinevezéseket a hivatalos lapnak az ünnepnapok valamelyikén megjelenő száma teszi közzé.

És az ünnepek elmúltak, a csillaghullás, a rendjeleső megtörtént és a püspöki székek üresek maradtak, a pásztorbotra számító nagy szomorúságára, a katolikus világ és az egész ország nagy bosszúságára. Mert az már csak mégis bosszantó egy dolog magában véve is, hogy annyit ideig tartsunk gazdátlanul egy-egy püspökséget. Hátha még rágondolunk arra az okra, a mely a kormányt a szóban forgó stállumok betöltésétől visszatartja.

Jönnek a választások — szükség van arra, hogy a „hiv cselédek“ számát minél nagyobbra növeljék. Hovatovább kékik a kinevezés, annál többen gyujthatja lángra a reménység szikráját: „Hátha én leszek a szerencsés halandó“. Mióta a mostani kormány uralkodik, valahányszor a választások ördöge kísértett, a püspöki kinevezések kérdése mindig akut jelleget öltött. S az ügy minden fázisánál áldozat esett néhány aspiráns függetlenségére. Minden hír, amely a rezidenciák betöltéséről szólt, bekergetett egy-két embert a kormány hálózába.

Néha hárman-négyen is kilincseltek egymásután egy-egy miniszternél, s ürügyet találva a kihallgatásra, csupa ügybuzgóságból följajlották szives készségeket a rozsnói, vagy a pécsi püspökség elviselesére. Igéretekben fukar kezekre nem találtak: valamennyien ugy távoztak, mintha egyenest a pécsi vagy a rozsnói püspöki székek épületbe vezetne az utjuk.

Egyelőre azonban csak régi állásukra vezetett vissza s ott vannak egytől-egyig máig is.

Mind ennek meg volna az értelme, ha valami kézzelfogható oka volna a kinevezések halogatásának. De ezen okoskodhatik az ember, egykönnyen meg nem találja — ha csak a közeledő s most már nem igen huzható általános képviselőválasztásokat kombinációba nem veszi.

E miatt kéknek a kinevezések, mert hisz eddig is mindig olyankor hangoztatta a kormány a szóban forgó üres stállumok sürgős betöltését, mikor bizonytalan volt, vajjon holnap, vagy holnapután nem kell-e lépéseket tennie a képviselőház rögtöni felozlatása és az új választások elrendel-tetése végett.

Ha azonban ez a számítás késlelteti a kinevezéseket, konstátálhatjuk, hogy a kormány nagyon csalódik. Összesen kap két újra engesztelt barátot, azokat, akit a kormány a főpásztorra emeltet. Ujra

TÁROZA.

Szent István koronája előtt.)*

— 1896. jún. 7. —

*Ott voltam előtte porba leborultan,
Miként a zarándok terdesimre hulltam;
Szemeimmel láttam, kezem érintette,
— Mért kellett maradni szívemnek keblembé?*

*Nemzetem szent kincse, fénye, dicsősége,
Ezer esztendőnek drága öröksége,
Szent István királyunk dicső koronája!
Miért nem tehettem szívemet rájára?*

*Ezer esztendőnek történetét láttam,
Az Istent igazan előtte imádtam;
Tán nem is a földön, tán a mennyben voltam,
Sző se jött ajkamra, csak sirtam, szokogtam,*

*Könyek imádsága volt az imádságom,
Könyek imádsága, áldás szép Hazámon;
Nem bí fakasztotta, nem fájdalom sirta,
A mért imádkoztam, mind rája volt írva.*

*A szemem látták, a szívem olvasta,
Kézem érintette, szemem harmatozta;
Magyarnak születtem, áldom Istent érte,
Az egész világért nem adnám cserébe.*

*Mit érez az angyal, mikor Urát látja,
Mikor szivéről-szivére közelből imádja?
... Csak az ég angyala mondhatná el híven,
Szent koronánk előtt mit érzett a szívem?*

*) Midőn a budai Mátyás templom szentélyében P. E. barátommal a sz. korona közvetlen közelébe bocsáttattam.

*Nemes, szent önért: lelkem büszkesége,
Meggzentelt fájdalom: Hazám szenvedése,
Jelenünk keserve, jövőnknek reménye:
Mind ott imádkozott, ott könyörgött érte.*

*Küdeni, szenvedni a dicsőség utja,
Ezer év s koronánk sértetlen tanuja;
Aranyja, kereszete, drága fehér gyöngye,
Hirdeti nemzetem, mind vettél örökbe.*

*Hitünk, szabadságunk hatalmas csodája,
Légy áldott szent István dicső koronája!
Mig a világ világ, ragyogjon világod,
Mig a magyar hűvel... legyen áldott, áldott!*

Kalocsay Alán.

A mester és a leánya.

— A „Fejérmegyei Napló“ eredeti tározaja. —

A malom ott volt a falu végén s két köre örölt, ha örölt. Mikor esős idő járt, vagy mikor a hóviz megindult az öreg Mátrából, akkor vi-gan dörömbölt mind a két kerék, kétfelé csap-dosta a ráfutó hullamokat, de ha a nyári szárazság elővette, akkor csak fogva lehetett örölni, bágyadtan fordult az a nagy, lomha kerék egy órában egyet.

Az akkori molnarmestert Kovályik Mihály-nak hívták. Sovány, beesett arcú ember volt, nagy szöke bajusszal, s az a körülmény, hogy csak két-három hétben egyszer borotválkozott meg, arczát igen eléktelenítette, különben rendszer kinézésű ember lett volna. Ha ő sovány volt, az volt az ő házatája is, az volt maga a malom is. A teteje olyan volt mint a rosta,

akármelyik csillagot meg lehetett rajta látni a pedláról, a vakolat is le volt hullva kívül-be-lül, a hogy az eső lemosta, ugy maradt évek hosezu során át.

Kovályik Mihály szomorú egykedvű ember volt, mióta a felesége elhalt. Nem is tréfa doig az az özvegyi állapot, kivált a férfinak. Még az asszony csak könyebben segít magán, főzés, sütés, mosás fennakadást nem szenved, de ha a férfi maga marad, akkor felhólik mindentéle rend. A férfi ninos arra teremelve, hogy süssön, főzzön, csirkét, ibat neveljen, kiseperje a szobát, leporolja a butorokat. A férfinak sokkal tágabb, nagyobb szerű a hivatása: midőn megszületik, kezébe adják az egész világot, hogy hódítsa meg magának, ha tudja...

Igaz, hogy nem állott egyedül a világban, volt neki egy tizenhatéves csinos leánykája, Eszternek hívták, de hát az nyomába se léphetett a megboldogott szorgalmas és derék feleségnek. Miosoda lány lehet az, ki órákig elbámulja a kerékre futó viz gyöngyöző loccsanását? vagy a kertben egy árva száraz kőrora képes elnézni félóráig is.

— Ilyen lánnyal semmire sem mehet az ember — mondogatá magában — el is fogok én pusztulni egészen, tönkre fogok menni, a koldustarisznya lesz az én osztályrészem. Istenem, Istenem, miért nem adtál nekem is olyan lányt, mint a többi lányok? Miért nem olyan piros, életrevaló ez is, mint az Elekne Panui-kája? Akkor talán reményem is lehetne, hogy valaha férjhez adhatom, de így, kinek kellene ez a penészvirág, ez a patyolatarcu bábu? Senkinek... senkinek.

forralt levesben és újra engesztelt jóbarátban pedig — amint ezt valamikor Mátyás király is mondotta — nincsen köszönet. Kap azután ezeken kívül a kormány egy egész sereg többé kevésbé titkos ellenséget, amely a hol csak inkognitóját megőrizve ártani a kormánynak, mindenütt ártani fog. Nem is kívánhatni tőlük józan észszel egyebet, mert őket becsapták, mert nekik püspökséget ígértek, és nem adták meg. Az bizonyos, hogy a becsapottak közül egy se áll majd föl a kortes hordóra, egy se mond a piac közepén ellenzéki beszédet: de valamennyi megtalálja a módját, hogy a tett ígért be nem váltásával történt mellőztetést viszonozza. Mert azt csak nem képzelhetni, hogy azok tartásuk meg ígértöket, akiket éppen azok csaptak be, akik ígértöket vették. Ha megtartják is, csak látszatos lesz az, valójában minden törekvésük oda irányul, hogy a kölcsönt teljes mértékben visszaadják.

A vallásháború.

A ki szelet vet, vihart arat. A liberális párt pénteken megszavazta a kuriai bíraskodás 169-ik §-át, s ezzel be van jelentve Magyarországon a vallás háború. A minden alkotmányos érzésből kivetkőzött kormány törvényt alkotott, a melynek éle a katolikus papság és a néppárt ellen irányul. Báfogta, hogy a papok a szószék-ről korteskednek, s e hamis vád alapján hozott egy törvényt, melynek ravaszul fogalmazott szövegébe, mint kelepcebe, megejthető minden katolikus lelkes.

Nem volt elég, hogy a katolikus klérus érzékeny inzultusokat szenvedett a mult években; maga a kath. vallás kigunyoltatott, s hitelvi törvényhozásilag megsértettek: a sebek gyógyítása és a sérelmek helyett elkészítik papjaink számára a börtönbe vezető utat.

Helyesen jegyezte meg Ugron Gábor, hogy e törvényt üldözési vagy teremtette meg és üldözési viselkedéstől van áthatva. A törvényhozásnak nem szabad kivételes törvényeket

hoznia. Ha a vallástisztelet tárgyait egyes papok bele vonnák a politikai küzdelmekbe, a püspökök hivatják ennek megakadályozására. A pap is polgára az országának, a vallásos állását nem lehet hátrányára betudni s rája nézve mint szigorúbb eljárásnak indokát felhasználni.

Asbóth János nyíltan megmondotta, hogy a törvény e szakaszához hasonló csak a francia jakobinusok hoztak a nagy forradalom alatt. Ilyet még Bismark sem mert tenni a német kulturharcz alatt. Ez a szakasz nem a pacifikáció, ez a harcosnak erőszakos fokozása.

Hódossy Imre, a kiváló jogász, figyelmeztette a szabadelvű pártot, hogy lehetetlen, hogy az üldöztesek, a ki nem igaztásból, hanem vallási szempontokból beszél a vallásról a politikában. A törvény nem vezethet jóra.

Még őszintebben mutatta ki a függetlenségi Sima Ferenc, hogy mert néppárt van Magyarországon, mely fenyegeti a kormánypárti mandátumokat, azért van szükség erre a törvényszakaszra. A többség a hatalmát félti s a midőn egyfelől a választásoknál saját érdekében megengedi a legnagyobb gonoszságokat a megyei, városi és községi képviselők részéről, másfelől törvényt hoz a papok ellen azon a czimen, hogy igaztának. — „Önök teremtették meg — mondá Sima a szabadelvű párthoz fordulva — azt az állapotot, hogy ma-holnap nem csak a pap bibliával, hanem a paraszt kaszával fog járni, hogy elégtételt szerezzen magának a megtámadott közrend és közmorál érdekében.”

Vajay István a katolikusok érzelmeit tolmácsolta, midőn kijelentte a képviselőházban: „Meghallni tudunk, ha kell, de engedni igazainkból és hitünkben nem fogunk soha. Hiába hát az önk reménykedése, a hithirdetést gátló törvényszakaszsal nem érik el céljukat. Vértanunkat teremthetnek, de hisz a vértanuk kiömlött vére volt a keresztényiség magva mindenkor. Az önk megutált rendszerét nem tarthatjuk fenn többé semmi Nerói veilitásokkal. Önöknek el kell tűnniök, mert ellenségükké tettek a magyar gazdát, melynek érdekeit elhanyagolták, a nemzetiségeket, melyek törvény-

ben biztosított jogait meg nem adják, az egyházat, melyet tanáiban, papjaiban és szentségeiben támadnak.”

Szóltak még a törvényjavaslat ellen Hock János, Holló Lajos, Zelenyák János, bebizonyítva, hogy ez a szakasz tarthatatlan és kihagyandó. A kormánypárt hallgatott némán; egyetlen hang sem emelkedett a fölhozott érvek megerősítésére, hanem a helyett szavazott a törvényerőre emelte az üldözési paragrafust.

169 ennek a §-nak a száma. Jó lesz megjegyezni, mert ösötől kezdve a paragrafus alapján hurocolják bíróság elé katolikus papjainkat. De azért a czélt el nem éri a szarnok kormány; a kath. papságot börtönbe vetheti, de az a hitét elárulni nem fogja.

Néppárti gyűlések.

A megindult mozgalom egyre szélesebben terjed. Most már alig van kerülete az országának, hol a néppárt ne szervezkednék s erejének imponáns gyűlésekben ad kifejezést.

Legközelebb, június 21-én, a mosonmegyei Pándorfon lesz gyűlés, hol a megyei néppártlángelkű vezére, Batthyány József gróf, Jász-Nagykun-Szolnok megye egykori főispánja fog elnökölni. A későbbi gyűlésekre a következő meghívókat kaptuk:

„Az a híres Csallóköz, melyet hajdan dussan rengő aranykálászairól szép hazánk „aranykertjének” neveztek, s hol még a folyó főenyéből is aranyat mostak, nem tagadhatta meg talajának természetét, mert ime az országos néppárt aranyelve is termő földre talált lakóinak szívében, a mit bebizonyít az által, hogy Gután 1896. június 28-án, vasárnapon, délután 2 órakor nagy politikai népgyűlést tart, melynek tárgysorozata a következő:

1. Elnöki megnyitó. Tartja: ifj. Zichy János gróf. 2. Mi és milyen az az új rend? Tartja: Molnár János apátséplében. 3. Kinek pártja a néppárt? Tartja: Bakonyi Elek dr. székesfevárosi ügyvéd. 4. A jövő nemzedék és a néppárt. Tartja: Kálmán Károly plébános. 5. Elnöki zárszó.

Kovályik Mihály kétségbeesetten járkált fel és alá a malomban. Az egész malom üres volt, nem volt abban egy szem örölni való sem. Az örlők egészen el szoktak innen, mióta az a rettentő szárazság előkerült. De hát minek is jöttek volna ide? az olyan vízi malomba, a minek étető eleme, a víz, hiányzik; a hol a kerék daczol az emberi akaratral s áll rendületlenül hétszámra, mintha lezövekeltek volna.

— Elmegyek én innen, itt hagylak örökre — szolt a garathoz fordulva — soha sem látjuk többé egymást, sem te engem, sem én téged. Elmegyek az édes anyámhoz a Tisza partjára. Ő nem ilyen istenverte malomban lakik, mint te vagy, az ő malomának hat kereke van s mind a hat dolgozik szakadatlanul éjjel-nappal.

A mint ezeket mondá, a nagy vizikerék elkezdett forogni odakint fájdalommal, keservesen nyikorgott, aztán csaknem emberi hangra változtatá sirakozását, melyből a mester azt vélt: kihallani, hogy: „Mihály ne hagyj itt!”

— Hiába beszélsz, hiába tartóztatasz, elhataroztam magamban, el is megyek. Mit csinálnék én itten? Kereset nincs, de ha volna is, hová legyek én asszony nélkül, azzal a semmi leánnyal?

A nagy kerék folyvást sikoltott és könyörgött a mesternek, de ő két tenyerével befogta mind a két filét, hogy semmit se halljon a rimánkodásból és beszaladt a házba.

A szobában egy szerény mézes mellett állt Eszter, fejét tenyerébe hajtotta. Épen olyan volt, mint egy márványszobor a templomban, vagy mint a temetőben ama síremlékek, a melyek szárnyas angyalokat ábrázolnak.

A mester sápadtan, reszkette lépett be a nagy felindulás miatt, mely a keréknyikorgás következtében elővette. Oda ment a leánynhoz és erősen megrázta a vállát.

— Mit bámulsz mindig, mint egy faszent, jobb volna, ha addig sürögnél és forognál a konyhában; ha sütnél, főznél, mosnál, vasálnál.

A lány nagy, fekete szemével rátekintett az apjára.

— Igen, igen, elfogok miattad psztulni egészen koldusbotra játok!

— Én miattam soha, — szolt Eszter fejét megrázva — nekem oly kevés kell.

— Kevés kell, nem az itt a kérdés, hogy mennyi kell, hanem az itt a bökkenő, hogy nem dolgozol semmit, haszontalan sóhajtozó semmi lány vagy.

Eszter erre nem felelt semmit, csak az átelleni falra nézett.

— Készülj! — szolt Koralik Mihály nagy hangon — elmegyünk innét, itt hagyjuk ezt a kidölt-bödölt malomot örökre.

— És hová akar menni édes apám?

— Az édes anyámhoz az Alföldre, a Tisza partjára. Ott van az élet igazán, nem ebben a görbe országban ide fent.

— Én azt mondom, hogy nem jó lesz nekünk odamenni.

— Miért?

— Azért, mert az én öreganyám nem maga van ottan.

— Bolondság! Hát hogy volna egy olyan malomban, a mely hat köre öröl, egy nyolcvan éves öregasszony egyedül? Hiszen csak nem fogja a hat garatra saját öreg vállain felhordani

a sok nehéz buzát? Van annak inasa, kocsi, legénye, bérese elég.

— Laknak még ott mások is.

— Kik?

— A leánya és a veje és ezeknek a sok gyermeke. Nem jó lesz nekünk ottan.

— Hisz a leánya az én testvérem, te!

— Az Isten mentesen meg az olyan testvértől! Jobb lesz nekünk jött maradtunk. Itt nem parancsol senki, de ott lábbal fognak taposni, szemmel fognak gyilkolni minden pillanatban.

— Larifári! Tudom én, hogy mért beszélés te, félsz, hogy az én derék, iparkodó édesanyám rendre fog tanítani, dolgra fog szorítani. Az meg lesz, az bizonyos, hogy úgy lesz, mert ő ki nem állhatja a dologtalanságot, azt tartja, hogy a heverés az ördög párnája. Igazsága van.

Azután lehajította magáról a kabátját s hozzáfogott a pakolásához. Egy börtarisnyába rakott egyet-mást, ami az uton legszükségesebb lesz. A leány ruháját szintén előszedte s bekötözte egy fehér lepedőbe, a mit az a hátán fog cipelni szépen. Mikor ezeket elvégezte, így szolt:

— Most már elmegyek a bírósághoz, hadd jöjjön ide, hadd csukja be a házat. De biz a bírónak nem akaródzott elmenni, hanem így szolt a fiához:

— Ha már annyira van a dolog, hogy el akar menni a mester, eredj Matyi fiam, s csukd be azt a házat.

Kovályik Mihály elbucsuzott a bírótól illedelmesen, s aztán Matyival együtt kilépett a házból. Utközben megkérdezte a Matyi, hogy mért mennek el ilyen nagy hirtelenséggel?

Az ország szíve: Pestmegye sem maradt hidegen a néppárt elveinek jótékony melegeivel szemben. A minék jelét az által adjuk, hogy Boldogon 1896. június 28-án vasárnap délután 2 órákor nagy politikai népgyűlést tartunk melynek tárgysorozata a következő: 1. Elnöki megnyitó. Tartja: Maydin Károly ügyvéd. 2. Tetszik-e az „új rend”? Tartja: Révész István. 3. A kisgazdák s a néppárt. Tartja: Kontúr Béle dr. fővárosi orvos. 4. Elnöki zárszó.

Noha Tolnamegye már nyilatkozott a múlt év vége felé a néppárt mellett, mindazonáltal újra kíván a nevezett párthoz való rokonszenvének kifejezést adni, miért is Tevelen folyó évi június 28-án délután 3 órákor nagy politikai népgyűlést tart, melynek tárgysorozata a következő: 1. Elnöki megnyitó. Tartja: Apponyi Géza gróf. 2. Kinek kell az „új rend”? Tartja: Anderle József. 3. A közigazdaságról. Tartja: Szabó Endre. 4. A néppártól. Tartja: Marsosvsky Endre. 5. Elnöki zárszó.

Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegyében, az ország első vármegyéjének a területén már hat politikai népgyűlésen lobogtatta a néppárt diadalmasan zászlaját, meghódítván a vármegye derehán lakó polgárok szívét, lelkét, a Dunától a Tiszáig a néppárt elveinek. Kőzelebb az első vármegyének déli részében lakó polgártársaink főtjék a néppárt zászlaját magasra emelni. Ugyanis a néppárt 1896. június hó 29-ikén Hajóson, a templom előtti téren, délután 3 és fél órákor nagy politikai népgyűlést tart, melynek tárgysorozata a következő: 1. Elnöki megnyitó. Tartja magyarul és németül: Zichy Aladár gróf. 2. Kell-e az „új rend”? Tartja magyarul: Mócsy Antal. 3. Kell-e az „új rend”? Tartja németül: Hufnagl János dr. 4. A kisgazdák sorsa. Tartja magyarul: Bakonyi Elek dr. 5. A kisgazdák sorsa. Tartja németül: Ródey Ferencz. 6. A néppártól. Tartja magyarul: Kálmán Károly. 7. A néppártól. Tartja németül: Stécz György dr. 8. Elnöki zárszó.

Liberális hang a „Jön a sáska“-ról.

Alább közlünk egy levelet, mely a helybeli liberális párt egyik tekintélyes tagjától ered. Örömtünkre szolgál annak konstatalása, hogy míg a párt hivatalos lapja, a Székesszék hírvár és Vidéke kéjelegve, vezéreznik-

- Hej, Gósmé, rosezul megy az én sorom, nagyon rosezul!
- Majd jóra fordult volna még az.
- Más bajom is van nekem. Megvert engem az Isten ezzel a leánnyal.
- Hej, mester uram, nem ismeri kend a lányát, többet ér az aranynál, ezüstnél...
- Ejnye, ócsém, nem is tudom, hogy mit mondtál te mostan!
- Amit mondtam, megmondtam.
- Midőn a malomházba értek, s Eszter meglátta Matyit, lesütötte mind a két szemét, Matyi pedig odament hozzá, s megfogta mind a két kezét.
- Tudod-e mit ígértél? — kérdé egészen hozzá hajolva.
- Tudom.
- Megtartod-e, amit fogadtál?
- A sirig.
- En megesküdtem, hogy senki sem lesz a feleségem, csak te és feifogjak keresni, akárhová megy.
- Edes Mátyás ócsém, — szólt a mester — én úgy gondolom, hogy a mit ti itten összevissza beszéltek, az egészen haszontalan. Te nagy gazda legény vagy, ez pedig szegény leány. Ne széditd el még jobban a fejét, ugy is el van már szédülve regem.
- Hej, Miska bácsi, nem ismer kend engem se; akkor leszek én nagy gazda, ha ez a leány az enyém lesz és akkor lennék szegény, ha az enyém nem lehetne.
- De már mégis csak elmegyünk. Majd ha elmentünk, csak be a házat, és a kulcsot, vid megadad. Azzal magukhoz vették, amit

kek gyanánt köli a „Jön a sáska” ozimá szennyírat alávalóságait, addig a tisztességes érzelme polgárok megbotránkozást éreznek fölötte. Nekünk elégtétel az a nyilatkozat, mely így hangzik:

Tisztelt Szerkesztő ur!

Szivességet tesz nekem akkor, ha e pár sort lapjában közléstesszi.

Azt hiszem, hogy az a kéréssem, mely szerint a rövid megjegyzés lapjában közlé legyen téve, az első és az utolsó, a melylyel Önnel alkalmatlankodom; de készlet rá az a megbotránkozás, a melyet érzetem akkor, a midőn a „Jön a sáska” ozimá rópiratban a gróf Esterházy Miklós Móricz urról szóló részt elolvastam.

Kötelességem Önnek megírni azt, hogy én minden izemben liberális gondolkodású ember vagyok és így a néppárt elveivel és programmjával természetesen egyet nem érthetek, teljes meggyőződésem azonban az, hogy sem párt, sem egyes személyek ellen. gorombaságokkal és valótlán, hazug állításokkal harcolni nem szabad, nem illik.

En gróf Esterházy Miklós Móricz urat személyesen ismerem régóta, sőt ismertem már akkor, a midőn még a közéletben semmi szerepet nem vitt, de ugy akkor, valamint most is — eltekintve politikai nézeteinek mérlegelésétől — mindennemű tevékenysége iránt csak a legnagyobb elismeréssel viseltem és igazi tisztelettel adózom.

Gróf Esterházy Miklós Móricz ur Csákváron óriási áldozatok árán fentart egy mintagazdaságot azért, hogy a környék földirtokosai okuljanak és a saját gazdaságuk minél előnyösebb vezetésének vezér-elveit elsajátíthassák; évekkal ezelőtt tetemes költséggel megalapított és tartart ugyanott egy földműves iskolát, a melyben kizárólag az ő pénzén 18—20 földműves ifju tanul évenként, kikből, — a mint azt a tapasztalat igazolja — kitűnő kis gazdákat neveltet; ugyancsak Csákváron fentart egy kórházat, a hol a

környékbeli szegény betegek valláskülönbőség nélküli kúrára és ingyenes ápolásat nyernék, min den telen n ő p k o r n y á t r e n d e z t e t t e, a hol bárki is déltér ingyen ebédet kap, sőt tovább megy, mert tudva azt, hogy vannak szegényes szegények, még azt is megengedi, hogy az ebédet bárki is elhozhátja a népkönyvből.

Ha most figyelembe veszem azt, hogy évenként legalább is néhány száz embert segít azzal, hogy erdejéből a téli tüzelőfat részükre kiadatja; ha látom az, hogy a német és tót ajku községekben saját költségén és tőn óvódákat állítat fel azért, hogy urodalmában a magyarságot terjessze; ha látom azt, hogy a tüzoltóegyletek gyarapítása, új népis-kolák felállításai és felszerelése körül évek hosszú sora óta mennyi áldozatot hoz, ugy bizonyára teljes meggyőződéssel kell állítanom azt, hogy az a gróf nem német érzelme, nem fuka, hanem inkább ellenkezőleg derék magyar ember és bőkezű.

Egyébként saját tapasztalatom után mondhatom azt, hogy a megtámadott gróf ur cselédem — egy-két, még édesatyjáról reámaradt öreg cselédet kivéve — teljesen magyar; hogy pedig ő magyarul nem tudna, ezt határozottan valótlannak kell nyilvánítanom azért, mert a gróf ur a magyar nyelvet teljesen bírja és rendszerint magyarul levelez.

Jól tudom azt, hogy a gróf ur az én véleményemre nem szorult rá, erkölcsi kötelességem azonban nyilatkozni azért, mert engem mindég bánt az, ha valakit ok nélkül meghurcolnak és sárral dobálnak.

Ha az idézett rópirat írója a gróf urnak csupán a néppárti elveit és az ebbeli tevékenységét támadja meg és azokat akár enyhén, akár erősen, de tárgyilagosan bírálja, az esetben mellé állottam volna, a jelen körülmények között azonban a közzétett durvaságok és valótlán állítások fölötte csak megbotránkozásomat fejezhetem ki.

elakartak vinni és kiléptek a házból. Matyi pedig becsúta a házat, de a helyett, hogy haza ment volna, elkísérte őket egészen a hármás határig. Ott megoskolta az Eszter aroszt mind a két oldalon, Mihálytól illedelmesen elbucszott, megtörtülte saját szemét a könyektől és sebes léptekkel visszament a falu felé. Kovályik Mihály pedig az ő egyetlen leányával tovább vándorolt az erdei gyalogósvényen. Egyik sem szólt semmit. A mester arról gondolkozott, hogy milyen jó dolga lesz ezután az édes anyja házánál a híres tiszai malomban, mint fog örülni a jó öreg asszony. Hát még a jó szerető testvér, a ki még levelet is írt egyszer-kétszer a nagy távolból. No meg a sógor! olyan derék ember kevés van, ezelőtt évekkal ő is meglátogatott engem, még akkor magam is jobb módban voltam, pénzért tölem kölcsön s adtam is neki egy szóra és sohasem követeltem vissza. Eszter pedig arról gondolkozott, hogy milyen szép lesz, ha Matyi eljön hozzá négy lovon a Tisza partjára s ő elébe fog menni egészen az országutig, ott Matyi leugrik a kocsirol, keblére öleli, aztán mindketten felülnek a kocsiira és sebes vágatva fognak berepülni a nagy malom udvarára...

Szép verőfenyes reggel volt, mikor a tiszai nagy malom udvarára léptek. A malom gazdaja — Kovályik Mihály sógora — épan az udvaron sürgött-forgott. A mester és leánya egyenesen oda lépegette hozzá.

— Adjon Isten jó reggelt, édes sógor uram! szólt Kovályik Mihály.

- Adjon Isten! Hát maga az sógor?
- Igen, én vagyok.
- Hát hol veszi itt magát?
- A nyomorúság, a szegénység hajtott ide, egy kis ideig itt lennénk, hogyha ki nem kergetnének a házból.
- Az baj, mert mi is igen sokan vagyunk: nagy a családom, sok a cselédem, beteg az anyósom.
- Betegen fekszik az én jó édes anyám.
- Bizony már jó ideje annak, s azt tudhatja kend, hogy a beteggel sok baj van.
- Melyik szobában fekszik? Nagyon szeretnénk látni.
- Nem szobában fekszik ő, hanem az istállóban.
- Az istállóban?
- No igen!
- Ez a világ legközmeresebb gazembere — gondolta magában a mester — aztán fenhangan kérdezte: Hol az az istálló?
- Oda menjenek, há látni akarják.
- Mihály tántorogva lépdelt a kijelölt istálló felé. Ott fektült az öreg asszony a földön, egy kis szalmán, a mi még csak egy kis lepellet sem volt beterítve. Aroza sovány volt a betegségtől, s lehet, hogy az éhségtől is; karjára és kezére egész n rá volt száradva a bőr. Olyan vékony volt, hogy borzalom volt rátekinteni.
- Kovályik Mihály jeterdelt a beteg mellé, s összecsokolgatta arczát a kézfél százszor is.
- Ki vagy, hogy szeretővel közelítesz hozzám? — kérdezte az öreg asszony fénytelen szemével a jövevényre szegedve — hiszen engem mindenki gyűlöl, mindenki gúnyol.

Tíz éves találkozó.

Azok, kik középiskolai tanulmányaikat 10 évvel előbb a székesfejvári kath. főgymnasiumban végezték, a kötött baráti szerszódás értelmében e hó 18-án találkozóra jöttek össze. Jelen voltak: dr. Csóppenszky Mihály ügyvéd (Székesfejvár), dr. Forintos Géza min. fogalmazó (Bpest), Haider István, járásbírói iktató (Adony), Horváth Imre s. lelkész (Fejérvár), Huszár Aladár törv.-széki jegyző (Fejérvár), Konop Károly pénzügyminiszteri szántiszt (Bpest), dr. László Adolf orvos (Bpest), dr. Márkus Aurél orvos (Bpest), Pettenkoffer Sándor kasznár (Aszár, Komárommegye), Pick Dezső földbirtokos (Székesfejvár), Hantos Izor kir. mérnök (Lugos), Schiffer Imre ispán (Győr), dr. Steiner Miksa orvos (Bpest), Szilágyi Imre ker. bank könyvelő (Fejérvár), Szabó Lajos kir. adóoszt. (Dunaföldvár), Szórády Gyula ideigl. adminisztrátor (Palgárdi), Tomann Antal s. lelkész (Pázmánd), Veisz Károly vasúti forgalmi tiszt.

Reggeli 10 órákor ünnepélyes „Te Deum“-ra gyűltek össze a ciszteri rend templomában, hálát adva az Urnak, hogy e napot megérni engedte. A „Te Deum“-ot dr. Szaláay Hubert theol. tanár, püspöki levéltáros végezte. „Te Deum“ után volt nemes buzgalmu tanáraitak keresték fel az ünneplők, hogy odaadó tárdozásaiért hódoló tiszteletökkel adózzanak.

Délben bankett volt a „Magyar Király“ szálloda nagy termében, melyen a szeretet és együttérzés meleg kifejezést talált, a nagy szamu pohár köszöntőkben. — Többek között Tomann Antal az osztálytársakra, Horváth Imre dr. Szaláay theol. tanárra emelte poharát, ki jöhettem nem tartozik az iskolatársak közé, de az osztály iránt táplált szeretettől indítva, a „Te Deum“-ot megtartani s a bankettet megjelenésével megtisztelni sziveskedett. Dr. Szaláay Hubert a hazaszeretetre szoros baráti kötelékre, dr. Csóppenszky Mihály a tanári karra és a társakra, Szórády Gyula a barátságára emelte poharát.

— Én vagyok, édes anyám, a fia Mihály.
— Ó, édes drága gyermekem, de jó, hogy eljöttél! Vigy el innét, az Istenre kérlek. Ne hagyjál itt meghalni szegényben és gyalázatban.

Epen mikor ezeket mondotta, belépett az istállóba a molnárné, a Mihály testvére. Nagy tenyeres talpas, élte delében levő asszony volt ez.

— Maga az bácsikám? De sem jön a házába? A testvérét nem is kívánja látni?

— Üssön meg engem az istennyila, ha oda valaha befogok lépni.

— Hát, mért ne?

— Mivé lett az édesanyámat te kegyetlen kutya? szolt Kovályik, Mihály nagy hangon.

— Hja, az idő eljárt, én sem leszek 80 éves koromban olyan, mint most vagyok.

— Hát, az istállóban van a helye, te veszett farkas, te? Térdepelj le! csókold meg a kezeit, aztán vigyük a legszebb szobába be!

— Ohó!

— Megver téged az Isten, de verjen is meg mind a két kezével!

— Lassan.

— Legyen a gyomrod olyan izzó, mint a pokol, sophase hamvadjon el benne az örök tűz.

— Ne tégesson, mert kidobatom a cselédekkel.

— Szakadjon el a kezéd lábadd, legyel asszós-mászós, mint a szeszetlen fereg.

— E savakra belépett a molnár is és haragosan lépett Mihály felé.

— Nem engedem, hogy az udvaromban valaki nagyobb ur legyen, mint én. Ki kutya

A bankettesök a visszondítás örömei között késő éjjelig együtt maradtak s az összejövétel a Hymnus énekével s azszal a baráti becsületására adott fogadással, hogy 10 év múlva ismét összejönnek, a legvidámabb hangulatban végződött.

Városi és vidéki hírek.

— József főherczeg a fejeermegyeiek közt. A hét elején Iszka Szent-Györgyről és környékéről több mint 200 fejeermegyei lakos rándult fel Budapestre, a kiállítás megtekintésére. Az igazgatóság a kiállítási barakkban helyezte el őket, és intézkedett, hogy az ottani népkonyhában étkezzenek. József főherczeg a jó falusiakat látogatásával örvendeztette meg a népkonyhában. Megköszölte az ételket (káposztát hussal) s leereszkedőleg társalgott az egyszerű földművesekkel, kik távozásakor zajosan megéljenztek.

— Kézimunka kiállítás. Nagyban folynak a vizsgálatok városi polg. leányiskolánknál. Mint minden évben, most is a növendékek kézi munkáiból kis kiállítást rendeztek az iskola helyiségében a nagyközönség s főként a mamák gyönyörködésére. A sok szép kézimunka tarka változatossága kellemesen lepi meg a nézőt. Az I-ös osztály a kötött csecsemő-ruháskákat, keresztöltés és holbeim munkákban ügyeskedett, tanítónője Krasznapolcsky k. a. vezetés alatt. A II-dik osztály növendékei, kik még szintén a kisebbek közé tartoznak, különösen kitűnnek józiséssel szinezett asztaltűtőkkel és hálózott selyem kivarrásu terítőkkel. Itt látjuk a különböző öltésű himzéseket és a gobelin-varrás alapját. Ez utóbbi munka, mely roppant fárasztó s a kézimunkában való nagy szakavatottságot igényel, felette dicséretes mester-nőjét Macskássy Rózsa kisasszonyt. — Külön vannak elhelyezve a nagyöbűtők: a III. és IV-dik osztályos növendékek munkái. Itt a kézimunkáknak különböző fajú váltakoznak. A hasznos házi földözás számos alakja mellett van a szórakoztató, szemet gyönyörködtető, selyem himzett asztalnému. A lakást díszítő terítők, pamlag vánkások fényes öltözeteinél szerényen megvonnul a fehérrel himzett női ingek, alsó-ruhanemtek nagy csoportja. Tanítónőjük Námessy k. a. Tekintve a

növendékek nagy létsámát, (140 en vannak) s a heti órák 3 óra munkaidőt, teljesen meg lehetnek a szülők elégedve leányainak a kézimunkákban való ügyességével. Igen hár azonban, hogy a szintén kézügyességekhez tartozó dolgok, mint a rajz és festészet, nem foglalt helyet a kiállított munkák közt.

— Külföldi hírlapirók átutazóban. Azt a vonatot, mely csütörtök reggel érkezett Budapest felől, a helybeli pályaudvarban egy csomó uriember és néhány csinos leány várta. A lapok révén ugyanis híre ment, hogy a külföldi hírlapirók átutaznak városunkon Siófokra Termezétes, hogy a Vörösmarty-kör, mint irodalmi egyesület, láthatatlan volt. Olyan jeles és európai nevezetességi irodalmi férfiaknak, mint a milyenek ebben a körben szoktak tarokkozni, méltóságán alul áll üdvözölni oly jelentéktelen egyénekét, mint Albert Bataille, a párisi „Figaró“ munkatársa, Thomas Crosby, az angol sajtó előnöke, Alfonz de Baraza, Torelli, Montheuil stb. urakat. A külföldi hírlapirókat tehát csak helybeli kollégáik üdvözölték, s gondoskodtak róla, hogy a társaság hölgytagjai szép rózsákat kapjanak. A vonat délelőtt fél 10 kor érkezett meg Siófokra, honnét a társaság átrándult Balaton-Füredre. elragadtatásának adva kifejezést a magyar tenger szépsége fölött. Délután megtekintették Tihanyt, Csobánczot, Szigligetét, s este a legkellemesebb emlékekkel tértek vissza ugyan- csak városunkra át Budapestre.

— A moóri takarékpénztárnál, mint lapunknak írják, a Kovács Istvan elhalálózásával üresedésbe jött takarékpénztári igazgatói állásra a június 18-án tartott választmányi ülésében egyhangulag Pencz Lajos eddigi pénztárnok választotta meg. A pénztárnoki állásra 3 pályázó volt, kik közül szótöbbséggel Steiner József, helybeli jómódu polgár nyerte el az állást.

— Dunába esett leányka. Kedden éjjel Dunna-Adonynál, — a mint lapunknak E. Almásról írják — a hajó kikötése alkalmával egy kis leány saját vigyázásának következtében kibukott és a vízbe esett. A ki és beszálló utasok közül az éj homályában senki sem vette észre a szerencsétlent; de a leány eszméletét nem veszt-

a házból! Azzal kitalizálta Kovályik Mihály sz istállóból és a lányát is utána lökdöste.

A mester és leánya szótlanul, lehajtott fővel mentek alább-alább a T.sza mentén, olyanok voltak, mint őszel a mezők leghervadtabb virága. Estébe jutott a mesternek, hogy van neki a faluban egy régi ismerőse, egy becsületes gazdaember, tehát annak a háza felé vette az útját. A gazda szerencsére otthon volt, s nagyon megörült, mikor a mestert meglátta és megismerte. Azonnal bevezette a szobájába s hozatott a feleségével enni és inni valókat.

Mihály igei kevesett evett nagy szivfájdalma miatt s evés közben elbeszélte egész élete sorját, hogy hagyta ott a saját malmát, hogy jött ide nagy bizalommal s itt milyen borzasztó kegyetlenségeket látott és tapasztalt.

— Most már arra kérem gazd'uramat, adja ide nekem kocsiját, lovát, a min majd haza vinném az anyámat. Igaz, hogy őt sem leszek nagy kényelemben, de hát azt kárpótolni fogja szeretetünk. Majd csak megsegíti az Isten azokat, akik benné bíznak.

— Az Isten mindig megsegíti a benné bizókat s erősítette a gazda a nagyasszony állapotáról már mi is sok szómorút hálottunk, de hát az ember nem avatkozhat a más bajába.

A kocsimat szivesen odaadom, én kivül vétünk neki a kocsiban jó agyút, s ellátom mester urakat az uton étellel itallal, hogy semmiben fogyatkozásunk ne legyen.

Másnap reggel pompás három lovat fogtak a gazda uram kocsija élé és sebes vágatva

robotgat a malom udvarára. Anélkül, hogy valakibe szólított volna, beléptek az istállóba és vinni akarták kifelé az öreg asszonyt. Az szét nézett, s mikor látta, hogy a hazbeliek nincsenek jelen, egy kis csomagot adott a Mihály kezébe.

— Ez a tied — szolt lassu hangon — hatszáz forint van benne. Neked tartogattam.

A mester szemei telegyűltek könyvekkel. Elrejtette a kis csomagot, s anyját föltéve a kocsira, mindaharman, föltelepedve szép lassan kihajtották az udvarról.

Az egész uton vigyáztak rá, mint a tojásra, nem is történt neki a legkisebb baja sem. Az elhagyott malmot és hazat rendben találták. Senki nem volt a tájon, csak Magyar tit a homlokfőn nagy busan.

A mint az érkezőket meglátta, eléjük futott. Esztert lekapta róla és össze-vissza csokolgatta.

— Edes Mátya! öcsém — szolt a mester — ketten mentünk el és harman jöttünk vissza.

— Hála Istennek!

— Ott tekizik az édesanyám a kocsin, betegen.

— Majd megsegíti az Isten...

A mester a malmot és a hazat egészen jó karba hozatta. Az öreg asszony is fölépült betegeséből és a Mátya lakodalman unokájával együtt örvendezett a mesterral.

A malomban pedig vigan dörömbölt mind a két kerék, kétfél csapdosta a rafutó hullámokat. Egyszer lefelé fordultak, máskor felfelé. Kit illetett az egyik? Kit a másik?

vén el, hanyatt vágta magát és ruhája segítségével sikerült fent maradnia a víz színén. Így uszított folyton a kétségbeeséssel kúzdva és jajveszékelve egész Kulcsig, hol éjjel után két óraker a halások észre vették, segítségére siettek és szerencsésen ki is mentették a hullámok közül. Azután bevitték Rács-Almásra, a hol részletesen elmondotta esetét. A kiállott izgalma következtében elbeszélése után eszméletlenül állapotba esett, a melyből csak nagy nehezen sikerült őt magához téríteni.

— **Érettségi vizsgálatok a gymnasiumban.** A ciszterociak gymnasiumában e hó 17-én és 18-án megtartott szóbeli érettségi vizsgára összesen 19-en jelentkeztek. A vizsgák általában véve jól végezték. Jelesem érettt lett 6 tanuló: Fáykis Ferencz, Fiáth Imre báró, Krausz Alfréd, Perl István, Say Viktor és Seidel János. Jól érettt szintén 6 tanuló lett: Ereky Károly, Gózon Gyula, Kalteneckert Viktor, Marosi Rudolf, Králl János és Ujházy Béla; egyszerűen érettt pedig 4 lett: Maron István, Moizer Imre, Molnár Lajos, Schleicher Imre. A szeptemberi pótvizsgára visszavettek 3 tanulót, kiknek mindössze 1 tantárgyból lett megtróva. Az érettségi teit tanulók közül orvosi pályára 1, mérnökre 2, jogtudományra 4, hittudományra 2, bölcsészetre 2, gazdaságra 1, kertészeti felsőbb tanfolyamra 1, és katonai pályára 3 tanuló készült.

— **Adózók figyelmébe.** Folyó évre a föld- és házbér-adó után esedékes általános jövedelmi pótdó kiívete lévén, ezen tételeket magukban foglaló lajstromok a városi szavazótestületben június hó 19-ik napjától június hó 26-ik napjáig közszemlére kitéve lesznek, hol azok a hivatalos órák alatt mindenki által betekintheők. A sérelmes kivételek ellen azok, kik ezen adómetet már előzőleg is fizették, a lajstrom kitévelének napját követő 15 nap alatt, azok pedig, kik első ízben fizetik, ennek kézi adókönyvesekéjükbe történt bejegyzését követő 15 nap alatt a városi közigazgatási bizottsághoz címzett felszólalásaikat a városi hatóságnál annál inkább adják be, mert az elkövetett beadványok figyelembe vételét nem fogják.

— **A tűzoltó-szövetség gyűlése.** A Fejérvármegyei tűzoltó-szövetség különböző ügyek elintézése s az ezredes nagy gyűlésén leendő mikénti részvétel tárgyánál Székesfejérvárott a vármegyei ház II-ik emeleti kistermében június hó 28-án, délelőtt 10 óraker ülést fog tartani. Felkéretnek tehát a testületek és községek hogy ezen ülésen minél számosabban megjelenve a tűzrendszert fejlesztése és a szövetség hasznos működése érdekében kívánatos netalán javaslataikat terjesszék elő. Felkéretnek továbbá mindazon tagtestületek és községek, melyek a folyó évre esedékes 6 ft tagsági díjakat még be nem fizették, hogy ezeket a náluk levő postatakarékpénztári füzet felhasználásával saját postahivataluknál a szövetség részére befizetni sziveskedjenek.

— **A tóvárosi olvasókör ünnepéle.** Csütörtökön este a tóvárosi olvasókör a millennium emlékére sikerült ünnepélyt rendezett saját kerthelyiségében, melyet az alkalomra Rauscher Béla, a déli vasut gépgyárának mérnöke igen szépen feldisített. A fák lombjai között lampionok tarkállottak s a kerítés fala gazdagon be volt vonva nemzetiszínű szóvettel. A kör tagjain kívül a város nagy közönségének egy része is jelen volt az ünnepélyen, mely délután 6 óraker kezdődött a városi polgári s déli vasut egyesült dalárdájának az énekével. Ezt követte a kör egyik igazgatójának Kenesey Gyulának emlékeztetése, melyben hangsúlyozta a millennium nevezetességét. Úgyesen kidolgozott és kellő temperamentummal elmondott beszédét a városi dalárda által előadott Rákóczy-dal követte. Ezután Kampis Iona és Emília kisasszonyok Vidda Deszói zenekisérete mellett az „Estharangok“ cz. dalt adták elő, zajos hatás mellett. A megurázottot ének végzetével a kör két szép virágoskorral kedveskedett a fiatal énekesnőnek. A műsor további pontja a vasuti dalárda karéneke volt. Ezt kö-

vette Festetich Bennó gróf tanfelügyelő záróbeszéde. Az ünnepély a „Szózat“ élénklésével ért véget, melyet az egyesült dalárda adott elő. A közönség egy része ezután eltávozott, a másik része pedig bevárt a fél 9-kor kezdődő 100 terítéktű társasvacsorát. Az asztalnál több hölgy is foglalt helyet, élénkítvén a hangulatot. A második fogásnál megkezdődtek a toasztok, a melyekben aztán az egész est alatt nem volt hiány. A társasvacsora s különösen az ünnepély rendezésénél Mátyás Mihály a kör igazgató tagja buzgólkodott.

— **A Duna halottja.** Dunapentelén a napokban — mint leveleznők értesít — egy közepes koru férfi holttestét fogták ki a Dunából. Valószínűleg öngyilkosságnak esett áldozatul, mert a zsebében talált papirdarabon a következő szavak olvashatók: „Tiszteletem családomat, oszkolom kedves gyermekeimet.“ Mint a nyomozás megállapította, az öngyilkos azonos a Budapestről eltrútt Kreiner Ferencz fehéreneműtisztítóval.

— **Tűz Zámolyon.** Mint leveleznők jelenti, június 15-én délelőtt fél 11 óraker Zámolyon, egy takarmány kazal kigyuladt. A lakosság legnagyobb része a mezőkőn munkával volt elfoglalva s bár a tűz rögtön észrevétetett, nem lehetett embererő hian elnyomni. Mire a falubeliek megérkeztek, az egész kazal lángban állott, s a közvetlen közelben álló nádtetűzetű házat nyaldosták a lángok. Ennek a kigyulladását sikerült megakadályozni, ellenben még más két „avalyi takarmány-kazal lángot fogott. Egy rövid óra múlva azonban az erősebb éjszakai-nyugati szél dacára, lokalizáltatott a tűz, összesen két udvaron négy gázának három takarmánykazala, két istállója s néhány apróbb sertés- és baromfi-óla égett el. A veszélyben forgott házak tűzkar ellen biztosítva vannak; de az elégett tárgyak nem is lehettek, értéktelenségüknél fogva biztosítva. A rendes tűzoltóság úgy, mint a nép kifogástalanul működött.

— **Rendkívüli közgyűlés.** A megye törvényhatósági bizottsága július 6-án rendkívüli közgyűlést fog tartani. A közgyűlés összehívását az teszi indokoltá, hogy a magyar kereskedelmi bank a vármegyében létesítendő b. érdekű vasut vonalakra felveendő kölcsönre vonatkozó ajánlatát módosítván, ezen módosított s más intézetek által beadott kölcsönre vonatkozó ajánlatok fölött dönteni kell. A tárgysorozat egyes tárgyai a következők:

A vármegye alispánjának jelentése az ezredes országos ünnepély lefolyásáról. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter tudatja, hogy dr. Herczegh Mihály és társainak Bpest székes fővárostól Buda-Eörs-Vaal-Lovasberény-Székesfejérvár, Veszprém, Zala vármegyén át Horvátország határáig vezetőnél villamos vasutvonalra az előmunkálai engedélyt egy évre megadta, Barcza Kálmán és társának a Bicske-Bodaik-szent-lászlói h. érdekű vasutvonalra vonatkozó előmunkálai engedélyt pedig egy évre meghosszabbította, Vas E. Ferencznek a Székesfejérvár-sárbogárdi h. érdekű vasut Sárbogárd közös állomásától a déli vaspálya lepsényi állomásáig vezetőnél h. érdekű vasutvonalra az előmunkálai engedélyt egy évre megadta. Az állandó választmány véleményes előterjesztésével bemutatattik. Duna-Pentele község képviselő-testületének a Székesfejérváradony-szabolos-paksi h. érdekű vasutvonalra megszavazott 25.000 ft kölcsönfelvételére vonatkozó határozata. Ráozalmás község képviselő-testületének hasonló határozata. A vasutügyi bizottság előterjesztése a h. érdekű vasutakra felveendő kölcsönre vonatkozólag. Felcsuth község képviselő-testületének a Székesfejérvárbicskei h. érdekű vasutvonalra megszavazott hozzájárulási összegre vonatkozólag. Bodaik község kérvénye 2000 ft kölcsönnek felvétele iránt. Bicske község kérvénye az övodahelyiség megvételére vonatkozó szerződés jóváhagyása iránt. Moór község határozata az árvapénztári ügyész javadalmazására vonatkozólag. Sárosd község határozata a jegyzői lak felépítésére

vonatkozólag s az ellen Fleischer Lajos és társai által közbevetett felebbezés, Felcsuth község képviselő-testületének a kororvisi fizetés javítására vonatkozó határozata. Moór község képviselő-testületének az ezredes ünnepély alkalmára teit alapítványra vonatkozó határozata.

— **A postaépület kibővítése.** A városi mérnöki hivatal a polgármester elé terjesztette a postahivatal által bérbe birt s az agginteztet tulajdonát képező postaépület kibővítésére vonatkozó tervezetet. A munkálatokat valószínűleg még a nyár folyamán megkezdik.

— **Szintársulatunk Tapolczán.** Dobó Sándor szinagázgató, ki ez idő szerint 3 f. m. g. en működik társulatával, nyári körútjában Tapolczát is érinteni fogja. Ez alkalomból az ottani helyilap a következőket írja szintársulatunkról: „Felhívjuk előadásaira t. olvasóinkat, nem a humanizmus nevében, mely művészet terén már nem kötelez semmire, hanem egyesegyedül a műlévet nevében. Az előadásra kitézett darabok mind újdonások. A társulat elégáns díszletekkel, külön zenekarral és számban is tekintélyes személyzettel rendelkezik. A téli hónapokat lankadatlan tetésében Székesfejérvárott töltötte el, oly életrevalósággal, hogy már a jövő évre is szerződtek. Reméljük, hogy városunk miérett közönsége nem fogja érdeklődését ettől a társulattól sem megvonni, mely a legkényesebb műtérket képes kielégíteni, mint hogy nem is kételkedünk, hogy Dobó csak növelni fogja nálunk is régi jó hírnevét.“

— **Interpelláció székényeg-telep vétett.** Rakács Lajos városi bizottsági tag a legközelebbi közgyűlésen interpellációt terjeszt be, melyben kérni fogja egy állandó székényeg-telep felállítását, mivel a Fejérvár környékén levő homokszőlőkben több helyen a filloxera jelenlétét konstatálták s mivel a kiirtás csak székényeggel lehet eredményesen eszközölni. Az indítvány pártolását ajánljuk a bizottsági tagok figyelmébe.

— **Vallástalan tantestület.** A nagykanizsai polgári iskolának tantestülete nemrég kijelentette, hogy a buzszentelés és keresztjáró napok alkalmával tartani szokott körmeneteken, tekintve, hogy azoknak sem célja, sem értelme nincs, sőt pedagógiai és rendtartási szempontokból hátrányos és szabályellenes is (?) s a növendékeket kísérni nem vállalkozik, s kérte az iskolaszéket, hogy ezt a határozatát tudomásul venni sziveskedjék. Nagy-Kanizsa város derék iskolaszéke azonban megbotránkozásással utasította vissza a vallásos érületnek ezt a durva megsértését s kimondotta, hogy a tanulók az eddigi gyakorlat szerint a körmeatekben tanítóik vezetésére is felügyelet mellett részt venni kötelesek.

— **Betörés.** Kaposi Zsigmond simorutozai boltjának ajtaját pénteken éjjel ismeretlen tettes feltörte, de be nem hatolt, valószínűleg azért, mert munkájában megzavarták. A rendőrség a tettest nyomozza.

— **Hamis tűzjelzés.** Tegnapelőtt este 6 óra felé a tűzoltó-laktanyában tűzet jeleztek a felsővárosi templom tűzjelzőjével. A kivonult tűzoltók azonban nem akadt dolog, mert a tűzjelzőt vagy tévedésből vagy tréfából hozták működésbe. Az ottani tűzjelző készütlék kezelőjét felelősségre vonták, de ennek állítása szerint a tűzjelzőt senki sem használta.

— **Bedűlt templom.** Balaton-Eredioson — mint lapunknak jelentik — az épütlőfőiben levő templom összedőlt. A templom, a melyet Laszkaik keszthelyi építőmester épít, annyira elkészült már, hogy az ácsok a tetőzetet dolgozhattak. Mikor a torony tetőzetén dolgoztak, egy kőmivesinas felkiáltott hozzájuk: Döl a torony! A pallér is észrevette a veszedelemet s rögtön leparancsolta az ácsokat; alig érték azonban le, a torony s vele együtt az egész templom nagy robajjal összeomlott. Emberélet nem esett áldozatul; a vizsgálatot megindították.

— **Közönség nyilvánítás.** A székesfejérvári szabó-íjűség által június hó 14-én rendezett mulatság alkalmával, az önképző-kör javára 48 ft 9 krt adott át, mint tiszta jövedelem. — Fogadják a rendező bizottság a székesfejérvári iparos íjűség önképzőköre választmányának legáltalános közönségét.

Törvénytörvények.

„Fejérmegyei Napló“ kontra „Pesti Napló.“

Érdekes sajtópört tárgyalat esztörtökön a budapesti törvénytörvények, mint sajtóbíróóság. Mint vádló, illetve vádlottak lapunk volt szerkesztője Bonitz Ferencz és a „Pesti Napló“ főszerkesztője. V és a József állottak egymással szemben. A pör előzményei a következők.

Idestova egy esztendeje, hogy az a hír járta be a magyar sajtót, hogy Przemyslben kivégeztetett 27 huszár, a kik Bratkoviczben megölték őrmesterüket.

A legnagyobb zajt a „Pesti Napló“ csapta és hogy megtudja a valóságot, Vészi József elküldte egyik munkatársát Przemyslbe, tudja meg bármi uton a valóságot, a kivégeztettek neveit. A tudósító el is ment, de csak annyi eredményt ért el, hogy Galgóczy tábornagyot őt Vészire néve épen nem hízegő kifejezésekkel elutasította. Vészi erre saját lapjában Galgóczyhoz intézett nyílt levélben „sületlennek és neveletlennek“ nevezte a tábornagyot.

Bonitz Ferencz, a ki ekkor még a „Fejérmegyei Napló“ szerkesztője volt, lapunk június 28-iki számban ismertette az esetet és így karakterizálta Vészi eljárását: „Ime mire vetemedik a recepció megszavazása óta a zsidók arroganciája és arczatlansága.“ Vészi József erre a „Pesti Napló“ mult évi jul. 5-iki számában a néppárt és Bonitz Ferencz ellen utánozhatlan hangon szórta a sértéseket. A néppárt büntanyájának nevezte Székesfejérvárt, „híványságok“-nak a „Fejérmegyei Napló“ közleményeit, „szenny-lapnak“ magát a lapot, stb., stb. Egyszersmind kijelentve, hogy sajtópört indit Bonitz Ferencz ellen.

Bonitz Ferencz, ily módon látva magát megtámadva, a „Fejérmegyei Napló“ jul. 11-iki számának két helyén is tett a „Pesti Napló“-ra némileg vonatkozó, de Vészi József személyét egyáltalán nem sértő nyilatkozatot és minthogy Vészi József sajtópört indított ellene, ő viszont vádat emelt Vészi József ellen.

A tárgyaláson Vészi József Eötvös Károly ügyvéd kíséretében jelent meg, Bonitz Ferencz pedig Hets Ödönnel. Az inkriminált cikkek felolvasása után rögtön a perbeszédet következtek. Eötvös azzal akart hatni az esküdtekre, hogy Vészi mint egy nagy nemzeti ügy védelmezőjét tüntette föl, előrebocsátván, hogy bratkoveci huszárak sorsa nemzeti ügy volt. Ezzel szemben Hets Ödön rámutatott, hogy Vészi nem mint magánember és szerkesztő, hanem mint telekezeti ember emelt panaszt. Végül Bonitz emelt szót és tiltakozott Eötvösnek a néppárti sajtóra vonatkozó megjegyzései ellen. Konstatálta, hogy a liberális sajtó honosította meg és folytatja ma is azt a hangot, mely a tisztességes hírlapírással össze nem egyeztethető.

Az esküdtszék rövid tanácskozás után mind a két félt 6 szóval 6 ellenében fölmentette.

Zsarolás levelezőlapon. Szűsz Bernát sárbogárdi kereskedő egy tisztviselőt, ki neki adása volt, goromba hangu levelezőlapon azzal tenyegtetett, hogy újságba iratja ki, ha nem fizet. Az illető a kereskedőt zsarolás miatt följelentette, s a székesfejérvári törvénytörvények, a szombaton tartott végtárgyaláson Szűsz Bernátot zsarolás vétsége miatt 2 fnt bírságra és 10 fnt költség megfizetésére ítélte. A vádlott megnyugodott, az ügyész ellenben felebbezett.

Irodalom és Művészet.

„Áldozat-lángok az új ezredév hajnalán“, czimmel egy költemény-kötet jelent meg „Páratlan“ álnév alá rejtőző szerzőtől Bátran megnevezhethe volna magát, mert költeményeiben van erő és tartalom. Nem a szerelem lantját pengeti, hanem közviszonyainkat énekli meg igaz hangokon. A kötet tartalmáról tájékoztatást nyújt a végző költemény, mely így hangzik:

Mint meghányt gálya ...

„Mint meghányt gálya a nagy tengeren,
Állsz elhagyva és erőlen;
Árbocaid megfogya, törve,
Mig legnagyobb elgyötörve,
Nélküli a biztos őrzemet:
A kapitányt, a ki helyett
Csak apró hadnagyk
Most a nagyok,
A kik vezetnek czél nélkül tova;
De hogy hova?
Maguk sem tudják, mert tudatlanok;
Vagy tán gaok,
És alig várják a kalózatok,
Hogy azokat
Társul fogadva, kiraboljanak. —
Ah, milyen pillanát,
A melyben téged én nem fülthetlek!
É ne aggodnám, hogy mi lesz veled;
Mi lesz veled, oh mi lesz igazán,
Te szegény gálya: én édes hazám?! —“

A mű Budapestben, Ör-utca 9. sz. II. em. 11. rendelhető meg, Czím: Az „Áldozat-lángok“ kiadó hivatala. Egy füzet ára 1 korona; tanulóknak és tanulóknak 80 kr. Szegény munkások ingyen is kaphatnak.

Egy vallásos füzet. Fél év előtt Kapuy Elek, a győri oltáregylet kiváló buzgalma igazgatója, egy 38 lapra terjedő kis füzetkét adott ki, mely az oltáregylet füzéjének: az örök imádnak mivoltát, eredetét, fejlődését, hasznát és szervezetét tárgyalja. Végén a füzetnek egy órára való imák s ájtatosságok találhatók. A füzet oly nagy kelendőségnek örvendett, hogy a lefolyt rövid idő alatt az első kiadás 3000 példányban elfogyott. Nem csoda, mert jó és olcsó volt. Hogy a fölmerülő igényeknek eleget tehessen, a kiadó kérdést intézett kártársaihoz: vajjon érdemes lesz-e még egyszer kinyomtatni, s több helyről biztató választ nyert; mint az előzőekben olvassuk, főt. Grócz Béla prépost-plebános ezeket írta neki: „Csak tessék bátran a második kiadást rendezni, Isten dicsőségéről s a hívek lelki javáról van szó, vesztetni nem lehet.“ Ezek után a kiadó a könyvecskét itt-ott kiigazította, meg bővítette s a czimlapon az oltári szentséget imádó angyalok képével ellátva újra kiadta. Ára darabjának íem 5 kr.; legalább 50 egyszerre megrendelt példánynál a postaköltséget viseli a kiadó. 100 példányt küld 450 kr-ért. — Ajánljuk a ft. pap-ságnak és néptünknek figyelmébe és kívánjuk, hogy a 2-ik kiadás szintoly kelendőségnek örvendjen, mint az első.

Tarka képek a kalotaszegi varrottas világából. Irta Gyarmathy Zsigáné. Évek óta hallunk, olvasunk a kalotaszegi varrottasról, s a kiállításokban látjuk is a fodor vászonra himzett „varrottast“, a mit az erdélyi bércek egyik legszűbb vidékén magyar parasztnők készítenek ottthon ritka ügyességgel és izléssel. A csathamar oly feltűnő lett magyar házi ipar készítményeivel együtt megszoktuk Gyarmathy Zsigáné, a jeles írónő nevét is, ki szülőföldje e nevezetességét mig ottthon oly fáradságtalanul ápolja, hanyatlásából kiemelte, adig rendkívüli kitartással tette ismertté és terjesztette el a legfelsőbb körökig, a királyi palotákba is, messze az ország határain túl. Most pedig az igazi nemzeti jellegű házi iparról érdekes és szép könyvet írt, tele képekkel. A díszes kiállítás, album alakú munka a varrottas története, magasztalása és a kalotaszegi nép ismertetése. Egész sora az a vonzó leírásoknak, képeknek. A negyven képpel s azok közt czimképpül Izabella főhercegnőnek, mint az ezredévi kiállítás háziipari védnökének arozképével díszített munka nagy 8-ad r alakban s igen díszes kiállításban a Franklin-Társulat kiadásá-

ban jelent meg. Ára 1 fnt 50 kr.; külön nagy dísz kiadásban és szép ktésben pedig 10 fnt. Megrendelhető a Franklin-Társulat könyvkiadó-hivatalában.

Közgazdaság.

* Osztályozás a méntelepekben. A helybeli állami méntelepen a ménanyag osztályozása, illetve selejtezése augusztus hó 8-án fog megtartani.

* Gyümölcsstermésünk. Az idén az egész országban, különösen azonban a keleti vármegyékben lassan fakadt a természet; ezeken a vidékeken, a hol a gyümölcskultúra annyira kifejlődött, nagyon is üdvös volt ez a lassu haladás, mert az áprilisi és májusi hűvös, sőt fagyos időjárás, a ritka kivétellel gyönyörűen álló gyümölcsfák termő rügyeit tönkre is tette volna. Így is például a kajszinbaraczk, mandula és dió szenvedett. Az ország más vidékein is megvált az erős fagy a korai gyümölcsöket, főképp a kajszint és mandulát, de a többi gyümölcs-fajokban vagy igen kevés kárt okozott, vagy egyáltalában nem is volt azokra káros befolyásai. Ha a cserebogarak milliárdjai el nem lepték volna az ország keleti vidékeit, valamint az Alföld több vármegyéjét s az időjárás továbbra is kedvező maradna, ugy az idén évek óta nem tapasztalt nagy gyümölcsstermésünk lenne. Az igaz ugyan, hogy a cserebogarak irtásában mindenütt ott, a hol fellépett, versenyeztek a gazdák s hektoliterszámra egymásután semmisítették is az összeszedett cserebogarakat, de azért még sem valószínű, hogy sikerülni fog valamely vidéken teljesen kiirtani eme kártékony és veszedelmes rovarokat. Mindenesetre azonban már magában az a tény, hogy a cserebogarak irtására végre ráadták magukat a gazdák, nagyon örvendetes és ha az idén nem is lesz miattuk mindenfelé kitűnő vagy legalább is jó középserű gyümölcsstermés, azért mégis reményünk van arra nézve, hogy jövőre már a közeljövőben a cserebogár kalamitással sem kell annyira küzdeni. Ez idő szerint a késői gyümölcsfélék, de a korai meggy, cseresznye, szilva, alma, körte és szamóca-félék is általában véve jól állanak s ha továbbra sem éri elemi csapás, a gyümölcsök jó termést fognak adni.

* Olcsóbb lesz a petróleum. A petróleum kártell meghiusulása máris érezteti hatását. A beiföldi finomított petróleum hivatalos jegyzését ugyanis 125 forinttal leszállították. Az ősi áruba bocsátások hírszerint, még alacsonyabb árakon fognak végbemenni.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Csereviszonyban levő lapársainkat felkérjük, hogy június hó 24-től kezdve augusztus 25-éig lapjuknak egy második példányt sziveskedjenek Barabás Albert felelős szerkesztőnk nevére V á cz, államfőhöz küldeni. Magán levelek szintén oda küldendők.

Fogorvos

Dr. Ritscher Zsigmond

a bécsi fogorvosi egyetemi-intézet
volt fogorvosa.

Székesfejérvár Sas-utca 7. sz.

Foghuzás érzéketlenítő szerrel.
Plombálás arany platini és cementtel.
Műfogak és fogsorok kaucuk vagy
arany alapon.

Speciálista arany plombálásban.
Rendel reg. 8 érától este 6-ig.
Vásár- és ünneppapokon is.

Ifj. FÜSTÉR IMRE

asztalos- és kárpitos butorraktára
Székesfejervár, lakó-utca 10.

A nagyérdemű helybéli és vidéki közönség becses figyelmébe ajánlom újonnan berendezett dus választékú

● ● kárpitos és asztalos butorraktáramat, ● ● ● ●

hol minden e szakmába. vágó munkák nagy választékban kaphatók a leggyorsabbtól a legfinomabbig, u. m.: háló, ebédlő, szalon, irodás előszoba berendezések. Széjjel nyit, ható fotel, mely éjjel ágynak alkalmazható magas dívánok, ottománok, tükrök, képek és más itt fel nem sorolt asztalos- és kárpitos-munkák.

Különösen ajánlom figyelembe venni, hogy a megrendelt butordarabokat vagy átalakítások kézimunkák módosítása, régi butorok a saját műhelyemben és felügyeletem alatt készülnek; miért is minden nálam rendelt butorokért, illetve munkákért kezeséget vállalok.

Rajzokkal, mintákkal és költségvetésekkel zivessen szolgálok. Vidéki megrendeléseknél a címre különösen vigyázni kérem.

52-51

Tisztelettel:

Ifj. FÜSTÉR IMRE.

MELOCCOPÉTER
BUDAPEST
VI. Dévay utca 21.

Minimális ártól, - cémentkővel és betonítással készítek.
Vannak gépek mindenféle munkákra.
Különböző méretű csatornacsatlak, asztal- és vízvezetékcsatlak, cementkőműveléseket, gépkészítéseket stb.

Építési munkák mindenféle munkákra.

PERL ARNOLD, Győr szab. kir. város
törvényhatósági állatorvosának

JOCKEY FLUIDJA

minden gazdaságban nélkülözhetlen.

Biztosan ható szer a túleröltetett állatok izmainak folytonos jókárban tartására, valamint a kimerülés, fáradtság, izomszűz, valibénység, időszaki sántaság, a végtagok lobos bántalmái és merevsége eseteiben. — Számos köszönőirat betekintésre áll.

Főraktár: SZENTMIHÁLYI GYULA
gyógyszertárban Győrött.

Egy üveg ára 2 korona.

Hirdetések

a „Fejérmegyei Napló“ részére
felvétetnek kiadóhivatalunkban (Székes-
fejérvárott Szent István-tér 1. szám alatt)
jutányos árért.